

Pranešimas žiniasklaidai

Vilnius 2016.03.16

Susitikimo vertinimas

2017 metais kovo 16 d. Nevyriausybinių organizacijų, Lietuvos valstybės gynybiniam pajėgumams stiprinti, koordinacinei tarybai priklausančios nevyriausybines organizacijos, kartu su Vilniaus kraštiečių organizacijomis atstovaujančiomis Aukštaitijos, Dzūkijos, Mažosios Lietuvos, Sūduvos ir Žemaitijos regionus (iš viso 35 organizacijos) susitikę su Vilniaus miesto savivaldybės meru Remigijumi Šimašiumi, vyriausiuoju Vilniaus architektu Mindaugu Pakalniū ir kitais savivaldybės darbuotojais, susipažino su Lukiškių aikštės sutvarkymo pasiūlytu projektu

ir išreiškė susirūpinimą, kad:

- iki Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio likus tiek nedaug laiko gali būti jog iki 2018 metų pradžios nebus sukurta valstybės ir laisvės kovų simbolius reprezentuojanti erdvė su pastatyta skulptūra per amžius kovojusiems ir žuvusiems už Lietuvos laisvę;
- jau 26 metus po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo Lukiškių aikštė netvarkoma ir gadina ne tik Vilniaus miesto, bet ir šalies įvaizdį,

įvertindama kad:

- iki Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio liko mažai laiko,
- didžioji Lietuvos žmonių dalis įvairiose apklausose pasisako už Vyčio skulptūrą;

Informavo Vilniaus merą, kad pritaria:

- Lukiškių aikštės sutvarkymo koncepcijai su Monumento sukūrimu, kuriame būtų Vyčio skulptūra, Kovojusiems ir žuvusiems už Lietuvos laisvę;
- Vyčio paramos fondo, paskelbtam atviram geriausio Valstybės simbolio „Vyčio“ skulptūrinio modelio konkursui;
- kad Vyčio paramos fondo surengto konkurso, pirmos vietos nugalėtojas įgytų teisę realizuoti savo projektą;
- kad Vyčio skulptūra būtų pastatyta Lietuvos valstybės ir Lietuvos žmonių lėšomis;
- kad Lukiškių aikštės sutvarkymo projektas ir jo vykdymas būtų Lietuvą vienijantis judėjimas;
- projektas būtų įgyvendinamas nuosekliai ir visiškai,

ragina:

- savivaldybę remti visuomeninio judėjimo iniciatyvą, įgyvendinti LRS 1999 m. vasario 11 d. nutarimo Nr. VIII -1070 1-ojo straipsnio nuostatą, Lukiškių aikštę suformuoti kaip pagrindinę reprezentacinę Lietuvos aikštę su laisvės kovų

memorialo akcentais ir skubos tvarka imtis priemonių, kad Lukiškių aikštė būtų sutvarkyta ir Vyčio skulptūra būtų pastatyta iki 2018 metų vasario 16 d., Lietuvos valstybės atkūrimo 100 – mečio paminėjimo.

Susitikime Vilniaus meras Remigijus Šimašius pasakė, kad savivaldybė pritaria kuo greitesniam Lukiškių aikštės sutvarkymui, bet kartu pažymėjo, kad Lietuvos valstybės 100 – ečio jamžinimo darbai buvo per vėlai pradėti ir neteisingai daromi.

Meras pasiūlė jog šį svarbų valstybei klausimą turi spręsti Lietuvos Respublikos Seimas, ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė kartu su Vilniaus miesto savivaldybe, o ne visuomeninės organizacijos. Šiuo mero teiginiu verta abejoti, nes Kultūros ministerija NOKT 2017.02.14 laišku S2- 409 NOKT pranešė, kad Vyčio skulptūros konkursą Lukiškių aikštėje įgyvendina Vilniaus miesto savivaldybė.

Meras pareiškė, kad abejoja VŠĮ „Vyčio paramos fondo“ organizuoto konkurso objektyvumu, skaidrumu ir 1 vietą laimėjusio Arūno Sakalausko kūrinium, kuriam menininkas suteikė pavadinimą „Laisvės karys“, kokybe.

NOKT pirmininkas Algis Narutis pasakė, kad konkursas buvo atviras, įvyko skaidriai, dalyviai ir vertinimo komisija buvo profesionalūs ir dėl to abejoti neverta ir skundų negauta.

Autorius Arūnas Sakalauskas - dailininkas, skulptorius, Nacionalinės premijos laureatas, Klaipėdos miesto Kultūros Magistras, Vilniaus Dailės Akademijos profesorius.

Komisiją sudarė 15 garbingų ir nusipelnusių Lietuvai narių iš kurių 10 buvo menininkai arba menotyrininkai ir istorikai.

Gaila, kad pats meras beveik mėnesį vykusioje modelių parodoje neapsilankė.

Vilniaus meras Remigijus Šimašius pasakė, kad jam asmeniškai nugalėjusi skulptūra nepatinka, o savivaldybei svarbiausia yra kokybė ir tik antroje vietoje jos pastatymas iki Lietuvos valstybės atkūrimo 100 - mečio datos. Prioritetas 2018 metai bus tikrai tuo atveju jeigu bus tinkama kokybė.

Vilniaus mero Remigijaus Šimašiaus ir vyriausiojo Vilniaus architekto Mindaugo Pakalnio neįtikino, net ir tai, kad šio paminklo pastatymui Lukiškių aikštėje iki 2018 metų vasario 16 d. pritarė virš 90 Lietuvos Respublikos Seimo narių, bei Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisija.

Kokybė miesto savivaldybės atstovų teigimu gali būti suprantama ir kaip apskritai naujos skulptūros projektavimas arba laimėjusios skulptūros perdarymas.

Atsižvelgiant ir į Vilniaus miesto savivaldybės atstovų pažadus greitinti procesus, supratome, kad realiai tai reiškia skulptūros gamybos proceso vilkinimą ir sustabdymą. Darosi aišku, kad tokiu atveju Lukiškių aikštė, įskaitant Vyčio skulptūros pastatymą, nebūtų sutvarkyta iki 2018 metų vasario 16 d., Lietuvos valstybės atkūrimo 100 – mečio paminėjimo.

Visuomenininkai pasiūlė Vilniaus merui Remigijui Šimašiui paremti tai, kad Vilniaus miesto savivaldybė, remiantis procedūromis ir skubos tvarka išduotų reikiamus leidimus projektiniam pasiūlymui memorialui „ Per amžius kovojusiems ir žuvusiems už Lietuvos

laisvę“ įskaitant Arūno Sakalausko skulptūrą „Laisvės karys“, kaip Tautos ir valstybės simbolio Vyčio Lukiškių aikštėje, Vilniuje pastatymui ir įgyvendinimui.

Visuomenininkai remtų tokią mero poziciją. Jie netgi pasiūlė sudaryti bendrą darbo grupę.

Įvertinus Vilniaus miesto savivaldybės poziciją yra mažai tikėtina, kad tokiu būdu veikiant Lukiškių aikštė visiškai bus sutvarkyta iki 2018 m. vasario 16 d. Lietuvos valstybės atkūrimo 100 – mečio paminėjimo.

Dėl to NOKT ir kraštiečių organizacijos mano jog geriausias sprendimas būtų, kad Lietuvos Respublikos Seimas priimtų įstatymus ar nutarimus įpareigojančius Lietuvos Respublikos Vyriausybę įgyvendinti šį projektą iki 2018 m. vasario 16 d.. Vyriausybė turėtų skirti trūkstantus resursus aikštės rekonstrukcijos užbaigimui. Skulptūros gamybą kartu su kitomis įstaigomis finansuotų ir VšĮ „Vyčio paramos fondas“ iš visuomenės finansinės paramos.

Kviečiame palaikyti šį pasiūlymą ir sutelktai imtis darbų, kad visi darbai būtų užbaigti iki 2018 m. vasario 16 d. Lietuvos valstybės atkūrimo 100 – mečio paminėjimo.

Pagarbiai.

Algis Narutis
Pirmininkas

Nevyriausybinių organizacijų,
Lietuvos valstybės
gynybiniam pajėgumams stiprinti,
koordinacinė taryba

Pamėnkalnio g. 13
Vilnius LT01103
+370 699 60911
algis@nokt.lt